

Asia: VN/15129/2025

Hallituksen esitys kotoutumislain muuttamisesta (tekniinen)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksessä todetaan, että kehittämis- ja hallintokeskus on asiakastietojärjestelmän kehittämisen yhteydessä tunnistanut uusia tiedonsaantioikeustarpeita liittyen erityisesti kotoutumisen seurantaan ja tiedolla johtamiseen sekä kotoutumisen asiakastietojärjestelmän ylläpitämiseen. Näiden pohjalta kotoutumisen edistämisestä annettuun lakiin esitetään lisättäväksi muun muassa uusi 92 a § kehittämis- ja hallintokeskuksen muusta tiedonsaantioikeudesta. Sen mukaan kehittämis- ja hallintokeskuksella on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 56 §:ssä tarkoitettujen tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot maahanmuuttajasta tai ulkomaalaislain 90 §:ssä tarkoitetussa pakolaiskiintiössä Suomeen otettavasta henkilöstä. Pykälän mukainen tiedonsaantioikeus olisi myös Kelalta.

Esityksen mukaisen uuden 92 a §:n säännöskohtaisissa perusteluissa viitataan lain 56 §:ssä säädettyihin kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtäviin ja erityisesti kotoutumisen edistämisen tuloksellisuuden ja toimivuuden seuraamiseen ja arvioimiseen sekä sitä koskevan tiedon tuottamiseen. Tiedonsaantioikeuksien todetaan koskevan muun muassa tietoja, jotka ovat välttämättömiä kehittämis- ja hallintokeskukselle laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

Säännöskohtaisissa perusteluissa ei kuitenkaan yksilöidä, mitä henkilötietoja kehittämis- ja hallintokeskus 56 §:n mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi Kelalta ja muilta ehdotuksessa mainituilta viranomaisilta tarvitsee eikä sitä, millä tavoin nämä henkilötiedot ovat kehittämis- ja hallintokeskuksen 56 §:n mukaisten tehtävien hoitamiseksi välttämättömiä. Kohdassa 8.1. Tietosuoja todetaan, että esitetyt tiedonsaantioikeudet olisi säädetty laissa täsmällisesti ja tarkkarajaisesti, sillä säännöksissä säädettäisiin lakisääteisestä tehtävästä, johon tietoja tarvitaan, ja tiedonsaantioikeus olisi rajattu välttämättömään. Kehittämis- ja hallintokeskuksen tiedonsaantioikeuksien lisäämisen tietosuoja vaikutukset olisivat esityksen mukaan vähäiset. Lisäksi kustannusvaikutusten osalta esityksen kohdassa 4.2. todetaan, ettei esityksellä ole taloudellisia vaikutuksia.

Kela ei ole voinut arvioida esityksen taloudellisia vaikutuksia eikä myöskään tietosuojavaikutuksia, koska henkilötietojen tarvetta ei ole ehdotetun uuden 92 a §:n kohdalla Kelan osalta esityksessä avattu. Esitystä tulisikin tältä osin täsmentää. Taloudellisten vaikutusten osalta Kela kuitenkin toteaa, että tiedonsaantioikeuksien lisäämisestä syntyy aina kustannuksia, jos niiden toteuttaminen vaatii järjestelmämuutoksia.

Paijo Arja
Kansaneläkelaitos